

MATERIAŁ PORÓWNAWCZY

do ustawy z dnia 26 stycznia 2024 r.

o zmianie ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

(druk nr 48)

U S T A W A z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju (Dz. U. z 2022 r. poz. 2279)

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady działania Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, zwanego dalej "Centrum".
2. Centrum jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, 1692, 1725, 1747, 1768 i 1964), powołaną do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej państwa, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.).
3. Siedzibą Centrum jest miasto stołeczne Warszawa.
4. Centrum działa na podstawie ustawy oraz statutu.
5. *[Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego]* **<Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki>**, w drodze rozporządzenia, nadaje Centrum statut, w którym określa:
 - 1) szczegółowy zakres zadań i tryb pracy organów Centrum,
 - 2) organizację Biura Centrum,
 - 3) wartość majątku, powyżej której rozporządzanie nim przez Dyrektora Centrum wymaga zgody Rady Centrum- mając na uwadze sprawne i efektywne zarządzanie środkami finansowymi na badania naukowe i prace rozwojowe.

Art. 4.

1. Dyrektor jest powoływany przez *[ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego]* **<ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki>**, zwanego dalej

"Ministrem". Kandydata na stanowisko Dyrektora wyłania się w drodze konkursu przeprowadzonego przez Ministra.

2. Minister ogłasza konkurs na stanowisko Dyrektora:
 - 1) co najmniej na 6 tygodni przed upływem kadencji Dyrektora;
 - 2) niezwłocznie - w przypadku odwołania albo śmierci Dyrektora.
3. Dyrektor powołuje nie więcej niż dwóch zastępców Dyrektora spośród kandydatów wyłonionych w drodze konkursu przeprowadzonego przez Dyrektora.
4. Dyrektor ogłasza konkurs na stanowisko zastępcy Dyrektora:
 - 1) co najmniej na 6 tygodni przed upływem kadencji zastępcy Dyrektora;
 - 2) niezwłocznie - w przypadku odwołania albo śmierci zastępcy Dyrektora.
5. Informację o ogłoszonym konkursie Dyrektor przekazuje niezwłocznie Ministrowi.
6. W przypadku niewyłonienia w drodze konkursu kandydata na stanowisko Dyrektora Minister przeprowadza nowy konkurs.
7. W przypadku niewyłonienia w drodze konkursu kandydata na stanowisko zastępcy Dyrektora Dyrektor przeprowadza nowy konkurs.
8. *[Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego]* **<Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki>** określi, w drodze rozporządzenia, regulaminy konkursów na stanowiska, o których mowa w ust. 1 i 3, sposób wyłaniania komisji konkursowej, sposób publikacji informacji o konkursie oraz dokumentowania spełniania wymagań dotyczących doświadczenia i kwalifikacji zawodowych kandydatów, uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości i rzetelności procedury konkursowej.

Art. 11.

1. Dyrektor przygotowuje:
 - 1) projekt rocznego planu finansowego Centrum;
 - 2) projekt rocznego planu działalności Centrum;
 - 3) okresowe i końcowe sprawozdania z realizacji strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych;
 - 4) roczne sprawozdanie z działalności Centrum;
 - 5) roczne i kwartalne sprawozdania finansowe Centrum.
2. W terminie do dnia 31 grudnia każdego roku Dyrektor przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia pozytywnie zaopiniowany przez Radę projekt rocznego planu działalności Centrum na rok następny.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

3. W terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku obrotowym Dyrektor przedstawia Ministrowi roczne sprawozdanie z działalności Centrum, obejmujące w szczególności informacje o stopniu realizacji poszczególnych zadań Centrum. Do sprawozdania dołącza się opinię Rady.
4. W terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku obrotowym Dyrektor przedstawia Ministrowi do zatwierdzenia roczne sprawozdanie finansowe Centrum, obejmujące w szczególności informacje o stopniu wykorzystania środków przeznaczonych na finansowanie poszczególnych zadań Centrum, wraz z opinią Rady oraz sprawozdaniem z badania sporządzonym przez firmę audytorską, o której mowa w art. 50.
5. W terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu każdego kwartału Dyrektor przedstawia Ministrowi kwartalne sprawozdanie finansowe Centrum, obejmujące w szczególności informacje o stopniu wykorzystania środków przeznaczonych na finansowanie poszczególnych zadań Centrum.
6. *[Minister właściwy do spraw rozwoju]* **<Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki>** regionalnego określi, w drodze rozporządzenia, niezbędne elementy rocznego sprawozdania z działalności Centrum, mając na uwadze zakres i skuteczność sprawowania przez Ministru nadzoru nad realizacją zadań Centrum.

Art. 14.

1. Pracami Rady kieruje przewodniczący wybierany przez Radę spośród jej członków.
2. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Rady w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.
3. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Rady z własnej inicjatywy, na wniosek Ministra, Dyrektora lub co najmniej pięciu członków Rady, nie później niż w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku.
4. Rada wydaje opinie w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków Rady.
5. Projekty opinii przygotowują komisje Rady właściwe do spraw: finansów, realizacji strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych oraz realizacji innych programów, a w przypadku gdy jest to uzasadnione potrzebą zapewnienia efektywności działania, także inne komisje, powołane przez Przewodniczącego spośród członków Rady. Komisje mogą zasięgać opinii ekspertów zewnętrznych.

6. Szczegółowy tryb działania Rady, wyboru przewodniczącego oraz powoływania komisji, o których mowa w ust. 5, i komisji odwoławczej, o której mowa w art. 40 ust. 2, określa regulamin ustanowiony przez Radę.
7. Zamiejscowi członkowie Rady otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.
8. *[Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego]* **<Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki>** określi, w drodze rozporządzenia, wysokość miesięcznego wynagrodzenia przewodniczącego oraz członków Rady, mając na uwadze zakres wykonywanych przez nich zadań oraz znaczenie tych zadań dla efektywnego funkcjonowania Centrum.

Art. 16.

1. W skład Komitetu Sterującego wchodzi:
 - 1) po jednym przedstawicielu Ministra Obrony Narodowej, *[ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego]* **<ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki>**, ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
 - 2) po jednym przedstawicielu środowisk gospodarczych reprezentujących przemysł obronny, sektor energetyczny oraz technologii informatycznych i komunikacyjnych, wskazanych przez Ministra Obrony Narodowej.
2. Kandydatem na członka Komitetu Sterującego może być osoba, która spełnia kryteria określone w art. 12 ust. 2 oraz posiada poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą "tajne".
3. Minister powołuje i odwołuje członków Komitetu Sterującego.
 - 3a. Minister odwołuje członka Komitetu Sterującego w przypadku:
 - 1) złożenia rezygnacji;
 - 2) utraty zdolności do pełnienia powierzonych obowiązków na skutek długotrwałej choroby, trwającej co najmniej 6 miesięcy;
 - 3) niewypełniania lub nienależytego wypełniania obowiązków;
 - 4) zaprzestania spełniania któregośkolwiek z wymagań określonych w art. 12 ust. 2 pkt 1 i 2 lub utraty poświadczenia bezpieczeństwa, o którym mowa w ust. 2;
 - 5) złożenia wniosku o jego odwołanie przez właściwego ministra, o którym mowa w ust. 1, albo Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Objaśnienie oznaczeń: *[] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

4. W pracach Komitetu Sterującego może uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Kadencja Komitetu Sterującego trwa 4 lata.
6. Do członków Komitetu Sterującego stosuje się odpowiednio przepisy art. 13 ust. 3, 6 i 7.
7. W przypadku odwołania lub śmierci członka Komitetu Sterującego przed upływem kadencji, Minister niezwłocznie powołuje na jego miejsce inną osobę na okres do końca kadencji, z zachowaniem zasady, o której mowa w ust. 1.

Art. 18.

1. Pracami Komitetu Sterującego kieruje przewodniczący wybierany przez Komitet Sterujący spośród jego członków.
2. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Komitetu Sterującego w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące.
3. Przewodniczący zwołuje posiedzenia Komitetu Sterującego z własnej inicjatywy, na wniosek Ministra, Dyrektora lub co najmniej połowy liczby członków Komitetu Sterującego, nie później niż w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania wniosku.
4. Komitet Sterujący przyjmuje rozstrzygnięcia w drodze uchwały podjętej bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków Komitetu Sterującego.
5. Szczegółowy tryb działania Komitetu Sterującego oraz wyboru przewodniczącego określa regulamin ustanowiony przez Komitet Sterujący.
6. Zamiejscowi członkowie Komitetu Sterującego otrzymują zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 Kodeksu pracy.
7. [*Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego*] <**Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki**> w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wysokość miesięcznego wynagrodzenia przewodniczącego oraz członków Komitetu Sterującego, mając na uwadze zakres wykonywanych przez nich zadań oraz znaczenie tych zadań dla efektywnego funkcjonowania Centrum.

Art. 19.

1. Obsługę administracyjną Centrum wykonuje Biuro Centrum, zwane dalej "Biurem".
2. Sposób działania Biura określa regulamin ustanawiany przez Dyrektora.

Objaśnienie oznaczeń: [*] kursywa – tekst usunięty przez Sejm*

<> **druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm**

3. *[Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego]* <**Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki**> określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria wynagradzania pracowników Biura, mając na uwadze zakres zadań tych pracowników i kwalifikacje niezbędne do ich wykonywania.

Art. 28.

1. Centrum zarządza realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz je finansuje lub współfinansuje.
2. Badania naukowe lub prace rozwojowe na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa są realizowane w ramach strategicznych programów badań naukowych i prac rozwojowych, lub innych zadań Centrum.
3. *[Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego]* <**Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki**> w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, sposób realizacji przez Centrum zadań, o których mowa w ust. 1, a także kryteria i warunki udziału w konkursach na wykonanie poszczególnych projektów, uwzględniając konieczność zapewnienia zgodności tych projektów z polityką naukową państwa oraz polityką obronności i bezpieczeństwa państwa.

Art. 30a.

1. W celu realizacji zadań, o których mowa w art. 29 i art. 30 ust. 1 i 2, Centrum może:
 - 1) udzielać finansowania w formie:
 - a) wsparcia bezzwrotnego,
 - b) pomocy zwrotnej, o której mowa w art. 67 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.),
 - c) instrumentów finansowych, o których mowa w art. 2 lit. p rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz. Urz. UE L 298 z 26.10.2012, str. 1, z późn. zm.);

[2) utworzyć spółki, obejmować lub nabywać udziały i akcje lub obejmować warranty subskrypcyjne uprawniające do zapisu lub objęcia akcji w spółkach mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub za granicą;]

<2) **za zgodą Ministra tworzyć spółki, obejmować oraz nabywać udziały i akcje, a także obejmować warranty subskrypcyjne uprawniające do zapisu lub objęcia akcji w spółkach mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo za granicą;**>

3) obejmować lub nabywać certyfikaty inwestycyjne, o których mowa w art. 117 ust. 1 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1523, 1488 i 1933).

2. Przepisy ust. 1 mogą być odpowiednio stosowane w przypadku wsparcia udzielanego ze środków innych niż pochodzące z budżetu Unii Europejskiej.

Art. 33.

1. Za pośrednictwem Centrum może być udzielana pomoc publiczna w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 27, art. 29 i art. 30 ust. 1 i 2.

2. *[Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego]* **<Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki>** określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Centrum, w tym:

- 1) przeznaczenie pomocy,
 - 2) rodzaje kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą,
 - 3) sposób kumulowania pomocy,
 - 4) maksymalne wielkości pomocy
- z uwzględnieniem celów polityki naukowej państwa.

Art. 45.

[Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego] **<Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki>** określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb realizacji zadań Centrum, uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości i bezstronności procedury oceny wniosków i wyboru projektów do finansowania.

Objaśnienie oznaczeń: [] kursywa – tekst usunięty przez Sejm

<> druk pogrubiony – tekst wstawiony przez Sejm

U S T A W A z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, 1088, 1234, 1672, 1872 i 2005)

Art. 370.

Minister przekazuje:

- 1) NAWA - środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 4 lit. c, pkt 9, 10 i pkt 13 lit. a;
[2) NCBiR - środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 9 i 11;]
- <2) NCBiR – środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 4 lit. c, pkt 9 i 11 oraz pkt 13 lit. b;>**
- 3) NCN - środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 4 lit. c, pkt 9, 12 i pkt 13 lit. c;
- 4) Centrum Łukasiewicz - środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 2b, pkt 4 lit. b-d, pkt 5, 7, 9, 13a i 13b.

[Art. 370a.

- 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje NCBiR środki finansowe, o których mowa w art. 365 pkt 4 lit. c i pkt 13 lit. b.*
- 2. Do środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 4 lit. c i pkt 13 lit. b, nie stosuje się przepisu art. 426 ust. 1 pkt 4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego sprawuje nadzór nad prawidłowością wydatkowania środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 4 lit. c i pkt 13 lit. b, z budżetu państwa.]*